

Nr 165.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående befrielse för stationskarlen N. H. Pettersson och banarbetaren G. Persson från viss ersättningsskyldighet gentemot statens järnvägar; given Stockholms slott den 8 mars 1935.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

Under Hans Maj:ts
Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

Henning Leo.

Utdrag av protokollet över kommunikationsärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 8 mars 1935.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena SANDLER, statsråden UNDÉN, SCHLYTER, WIGFORSS, MÖLLER, LEVINSON, VENNERSTRÖM, LEO, ENGBERG, EKMAN, SKÖLD.

Departementschefen, statsrådet Leo anför:

Den 12 september 1933 inträffade å bangården vid Vartofta station en olycka, därvid banarbetaren B. Hallberg skadades så svårt genom inverkan av elektrisk ström, att han avled. Såsom ansvariga för olyckan ställdes banarbetaren Gustaf Persson i Finnerödja och stationskarlen Nils Heribert Pettersson i Vartofta under åtal vid Vartofta och Frökinds häradsrätt.

Bihang till riksdagens protokoll 1935. 1 saml. Nr 165.

Häradsrätten fann genom sitt härutinnan lagakraftvunna utslag den 12 juli 1934 Persson och Pettersson hava genom vårdslöshet och försummelse varit vållande till Hallbergs död och prövade förty lagligt döma dem jämlikt 14 kap. 9 § strafflagen att utgiva Persson sextio dagsböter à 2 kronor och Pettersson 40 dagsböter à 3 kronor. I målet yrkade Hallbergs änka Ruth Hallberg, som av riks försäkringsanstalten tillerkänts 245 kronor i begravningshjälp samt årlig livränta till belopp av 612 kronor 50 öre, därutöver ersättning av Persson och Pettersson med dels 529 kronor 44 öre för begravningskostnader, dels 2,000 kronor för visst lidande, som åsamkats henne i anledning av mannens frånfälle, dels ock en årlig livränta av 1,387 kronor 50 öre. Ruth Hallberg yrkade tillika efter stämning å Kungl. Maj:t och kronan åläggande för statens järnvägar i egenskap av arbetsgivare att såsom ansvariga för det vållande, som låge Persson och Pettersson till last, solidariskt med Persson och Pettersson utgiva de av Ruth Hallberg yrkade ersättningarna. Järnvägsstyrelsen för Kungl. Maj:t och kronan yrkade, att Persson och Pettersson måtte förpliktas att solidariskt till Kungl. Maj:t och kronan återgälda vad i anledning av Ruth Hallbergs talan kunde komma att utgivas till henne. I sitt nyssberörda utslag ogillade häradsrätten den mot Kungl. Maj:t och kronan förda talan, enär den omständigheten, att i statens järnvägars tjänst anställda arbetare vållat en annan där anställd arbetares död, icke i och för sig föranledde skadeståndsskyldighet för Kungl. Maj:t och kronan samt i målet icke ådaggagts något förhållande, som eljest kunde för Kungl. Maj:t och kronan medföra sådan skadeståndsskyldighet. Persson och Pettersson ålades att solidariskt till Ruth Hallberg utgiva 305 kronor i ersättning för begravningskostnader. Häradsrätten fann däremot Ruth Hallberg icke hava styrkt befogenheten av sitt yrkande om livränta utöver vad hon i sådant hänseende av riks försäkringsanstalten tillerkänts eller om ersättning för lidande i samband med mannens frånfälle. Sedan Ruth Hallberg hos Göta hovrätt fullföljt sin ersättningstalan, har hovrätten genom utslag den 21 januari 1935 icke funnit skäl göra annan ändring i häradsrättens utslag, än att hovrätten ålagt Persson och Pettersson att ersätta Ruth Hallberg för begravningskostnaderna med yrkade 529 kronor 44 öre. Efter besvär av Ruth Hallberg är målet för närvarande beroende på Högsta domstolens prövning.

I skrivelse den 22 februari 1935 har *järnvägsstyrelsen* anfört:

För den händelse målet i Högsta domstolen skulle gå statens järnvägar emot, äro statens järnvägar givetvis berättigade att av Persson och Pettersson såsom vållande till olyckan uttaga vad statens järnvägar kunna bliva dömda att utgiva till Ruth Hallberg.

Därjämte äro statens järnvägar, som jämlikt av riks försäkringsanstalten meddelat beslut till Ruth Hallberg dels utgivit begravningshjälp med 245 kronor dels ock hava att erlägga en årlig livränta av 612 kronor 50 öre från och med den 13 september 1933, berättigade till ersättning härför av Persson och Pettersson.

Hos järnvägsstyrelsen hava Persson och Pettersson gjort framställning om styrelsens medverkan för deras befriande från berörda ersättningskyldig-

het; och har vederbörande distriktschef tillstyrkt åtgärder i sådan riktning.

Persson är född den 6 februari 1912, är ogift och har sedan den 8 augusti 1927 haft arbete vid ledningsavdelningen inom åttonde bansektionen. Under år 1934 hade han en inkomst från statens järnvägar av 1,896 kronor 38 öre. Han saknar andra tillgångar än de inkomster, han genom sitt arbete kan förvärva. Vederbörande baningenjör vitsordar, att Persson under sin arbetstid uppfört sig på ett nyktert och hedrande sätt samt visat stort intresse för sitt arbete. Enligt intyg av polisman å Perssons bostadsort är Persson ansedd såsom en synnerligen skötsam, nykter och pålitlig person.

Pettersson är född den 16 mars 1894, är ogift och har sedan den 1 januari 1918 varit stationskarl vid statens järnvägar. Under år 1934 hade han en inkomst från statens järnvägar av 2,655 kronor. Han har eget hushåll tillsammans med en syster, vilken saknar egen inkomst. Han äger tillsammans med henne en mindre fastighet, taxerad till 3,500 kronor. Förutom denna fastighet, vilken lär vara inteknad till ungefär halva värdet, samt hälften av inventarierna i fastigheten lär han icke äga andra tillgångar än sin lön såsom stationskarl vid statens järnvägar. Enligt vitsord av vederbörande trafikinspektör har Pettersson under sin tjänstgöringstid visat sig dugande, villig och skötsam.

Av det anförda torde framgå, att statens järnvägars möjligheter att av Persson och Pettersson uttaga ersättning för vad statens järnvägar fått och framdeles kunna ytterligare få i anledning av berörda olyckshändelse utgiva till Ruth Hallberg äro synnerligen små. Perssons och Petterssons tjänstgöring hade, fränsett nu ifrågakomna försummelse, icke lämnat rum för någon anmärkning, utan de hade tvärtom enligt befälets omdömen skött sitt arbete på ett förtjänstfullt sätt. Härtill kommer, att ett formellt kvarstående av statens järnvägars fordringsanspråk icke skulle kunna undgå att verka nedtryckande på dem och förty kan befaras komma att menligt påverka jämväl deras arbete.

Järnvägsstyrelsen hemställer, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att — i likhet med vad i åtskilliga dylika fall tidigare skett — medgiva att statens järnvägars ifrågavarande fordringsanspråk må efterskänkas.

I utlåtande häröver den 28 februari 1935 har *statskontoret* anförut:

Ehuru slutlig dom i förevarande ersättningsmål ännu icke fallit och det följaktligen icke är avgjort, huruvida ersättningsskyldighet kan komma att åläggas Kungl. Maj:t och kronan, vill statskontoret dock icke motsätta sig, att ärendet i föreliggande skick upptages till prövning. Förutom de ersättningsbelopp, rörande vilka process pågår, hava Persson och Pettersson skyldighet att till statens järnvägar betala gottgörelse för änkan Hallberg av riksförsäkringsanstalten tillerkänd livränta och begravningshjälp. Då såväl Persson som Pettersson icke synas hava andra tillgångar av betydelse än sin arbetsförtjänst, anser sig statskontoret böra tillstyrka, att riksdagens medgivande inhämtas till efterskänkande av statens järnvägars fordringsanspråk mot dem.

Med hänsyn till vad som upplysts om Petterssons och Perssons ekonomiska ställning och då det i betraktande härav synes bliva resultatlöst att av dem söka åter, vad järnvägsstyrelsen redan utgivit eller kan komma att utgiva till änkan Hallberg på grund av ifrågavarande olycksfall, anser jag mig böra tillstyrka järnvägsstyrelsens förevarande framställning.

Departements-
chefen.

Jag hemställer, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att stationskarlen Nils Heribert Pettersson och banarbetaren Gustaf Persson må befrias från den ersättningsskyldighet gentemot statens järnvägar, som må åvila dem på grund av ifrågavarande den 12 september 1933 i Vartofta inträffade olycksfall, samt

att ifrågavarande fordran hos Pettersson och Persson må ur statens järnvägars räkenskaper avskrivas.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan behagar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten lämna bifall samt förordnar, att proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar skall avlåtas till riksdagen.

Ur protokollet:

Waldemar Wiens.